

Az IKT-eszközök használatának különbözőségei a felsőoktatásban

BARNUCZ NÓRA – LABAN CZ IMRE*

Debreceni Egyetem

Bevezetés

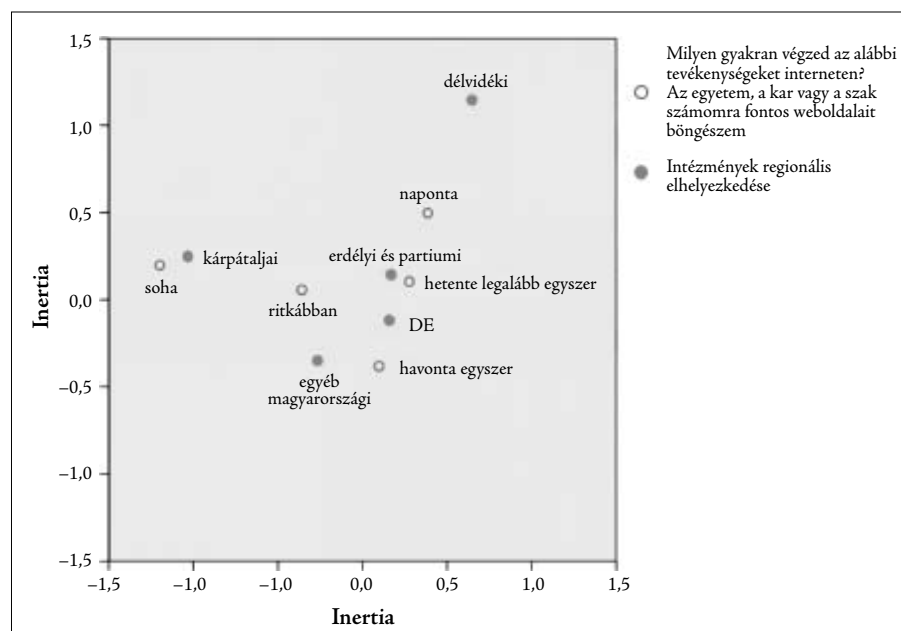
Tanulmányunkban arra keressük a választ, hogy milyen tényezők befolyásolják a megkérdezett magyarországi, erdélyi-partiumi és kárpátaljai egyetemeken tanuló hallgatókat abban, hogy alkalmazni tudják digitális kompetenciájukat az egyetemi életben. Továbbá, hogy a hallgatók melyik tanulási módot tartják a leghatékonyabbnak az egyetemi tanulásaik során. Kíváncsiak vagyunk, hogy a hallgatók milyen gyakran, milyen képzésben végzik inkább interneten a különböző egyetemmel kapcsolatos teendőiket. Azt is megnézzük, hogy milyen társadalmi háttérváltozóktól függ a hallgatók IKT-eszközök használata iránti érdeklődése, valamint, hogy létre tudunk-e hozni hallgatókra vonatkozóan egyetemi vagy egyéb internetes tevékenységek kapcsán jellemző faktorokat. Elemzésünk alapjául az IESA-TESSCEE II. 2014. adatbázis adatai szolgálnak. Az IESA-TESSCEE II. 2014 felmérésben magyarországi, romániai, ukrániai, szerbiai felsőoktatási intézmények hallgatói vettek részt. Az IESA-TESSCEE II. 2014 kutatás során 1792 hallgató válaszolt kérdőívünkre 2014 őszén a SZAKTÁRNET projekt keretén belül.¹ Elemzésünkben azt feltételezzük, hogy a hallgatók neme, az apa és az anya iskolai végzettsége, az objektív anyagi helyzet, az intézmények országai, az oktatás finanszírozása és a kari jellemzők fényében a hallgatók IKT-eszközök iránti attitűdje között szignifikáns különbség tapintható majd ki.

Eredmények

Elsőként azt vizsgáltuk, hogy milyen összefüggés van a karok és intézmények fontos weboldalainak hallgatók általi látogatásának gyakorisága és ezen intézmények regionális elhelyezkedése között (1. ábra).

* Levelező szerző: Labancz Imre, Debreceni Egyetem, 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.,
E-mail: liunideb@gmail.com

¹ Pusztai G. – Ceglédi T.: Pedagógushallgatók Kelet-Közép-Európában. In: Pusztai G. – Ceglédi T. (eds): *Szakmai szocializáció a felsőoktatásban*. Nagyvárad–Budapest, 2015 (TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0009). <http://mek.oszk.hu/14700/14763/14763.pdf> [Letöltve: 2016. 12. 05.]

1. ábra: Az internethasználat gyakorisága a karok függvényében. (Forrás: IESA-TESSCEE II. 2014; $N = 1792$)

Az értékeket egy inercia mezőben helyeztük el, ahol a regionális elhelyezkedést jelölő kitöltött korongok a rájuk jellemző gyakoriságot jelző kitöltés nélküli korongok közelében helyezkedtek el. A jelölések közötti távolság a kapcsolat erősségét jelzi, minél közelebb esik egy jelölés a másikhoz, annál szorosabb, illetve annál erősebb közöttük a kapcsolat. Tehát, minél közelebb esik egymáshoz az intézmény regionális elhelyezkedése és a végzett tevékenység gyakorisága, annál jellemzőbb a végzett tevékenység azon intézmény hallgatóira. Az elemzés során szignifikáns összefüggést találtunk a vizsgált változók között ($p = 0,000$), de az inercia alacsony értéke miatt (0,036) ez nem jelent erős kapcsolatot. Az ábrán látható, hogy a kárpátaljai intézmények hallgatóira jellemzőbb, hogy nem böngészik a kar vagy a szak weboldalait. Az erdélyi és a Partiumban élő hallgatók viszont a legaktívabbak ezen a téren. A Debreceni Egyetem (DE) hallgatóiról elmondható, hogy heti rendszerességgel böngészik a kar vagy a szak weboldalait.

Ezt követően azt vizsgáltuk meg, hogy milyen különbségeket kapunk a nemekre vonatkozóan. Ötféle tevékenység közül² csak három esetében kaptunk szignifikáns összefüggéseket a nem és a képzési forma magyarázó változók mentén. Az egyes függő változókat 1–5-ig skálán kódoltuk a gyakoriság függvényében.³ A nőkre jellemző inkább, hogy hetente legalább egyszer az egyetem, kar, szak fontos weboldalait böngészik (75,9%), hogy hetente legalább egyszer egyetemi kurzussal, szemináriummal kapcsolatos információ-

² Ezek: az egyetem, a kar vagy a szak számomra fontos weboldalait böngészem; egyetemi kurzussal/ szemináriummal kapcsolatos információkat keresek; szakmai anyagokat keresek szakirányú adatbázisokban (Anelis, SCOPUS, Proquest, Jstor stb.); az oktatók weboldalát vagy a kurzusok online verzióját böngészem; tankönyveket, szakirodalmat töltök le megosztó/közösségi oldalakról

³ 1 – soha; 2 – ritkábban; 3 – havonta egyszer; 4 – hetente legalább egyszer; 5 – naponta